

Od Redakcji

Przed Państwem piąty numer „Podkarpackich Studiów Bibliotecznych”. Jest on potwierdzeniem interdyscyplinarności naszej dziedziny – zapraszam do lektury artykułów poświęconych zarówno historii prasy, jak i wyzwaniom, przed którymi stoi współczesne bibliotekarstwo.

Stanisław Kawiorski z niezwykłą precyzją dokonuje analizy zawartości „Kalendarza Ilustrowanego Kuriera Codziennego” wydawanego w Polsce w okresie międzywojennym oraz przedstawia jego rolę w popularyzowaniu wiedzy i informacji o aktualnych wydarzeniach. Obok treści kalendarzowych, astronomicznych, astrologicznych i statystycznych, w każdym roczniku „Kalendarza” relacjonowano bowiem najważniejsze wydarzenia polityczne, naukowe, gospodarcze, kulturalne i sportowe ubiegłego roku. O jego wyjątkowości decydowała nie tylko treść, ale również interesująca szata graficzna. Stanisław Kawiorski w swym artykule udowadnia, że „Kalendarz” to niezwykle wartościowa dokumentacja ówczesnego życia społecznego i politycznego, a także bogate źródło danych historycznych odnoszących się do tego okresu.

Jaka jest i powinna być rola współczesnej biblioteki w kształtowaniu umiejętności informacyjnych czytelników? Wszystkich zainteresowanych tym pytaniem odsyłam do artykułów Gabrieli Galej oraz Magdaleny Janas.

Z rozważań Gabrieli Galej wynika, że w wielu obszarach wciąż aktualne są idee i metodyka pracy z czytelnikiem stworzone w przeszłości, m. in. przez wybitnego pedagoga bibliotecznego panią Helenę Radlińską. *Dzisiejsza pedagogika biblioteczna określa obszar działań edukacyjnych (kiedyś wychowawczych) w zakresie zdobywania wiedzy przez użytkownika biblioteki: umiejętności uczenia się, posługiwania się informacją. Szczególną uwagę zwraca się na potrzeby użytkowników, organizując odpowiednie narzędzia do wyszukiwania i organizowania informacji. Jednak obecnie czy wieki temu, przynosząca efekty i zadowolenie użytkowników działalność informacyjno-biblioteczna nie spełniałaby swojej roli, gdyby nie bibliotekarz, który musi wykazywać się umiejętnością słuchania, zrozumienia drugiej osoby i nadal pełnić ważną rolę w procesie zaspokajania potrzeb czytelnicznych –* pisze autorka.

Magdalena Janas sięgając do założeń konektywizmu, zachęca do niestandardowych form pracy z czytelnikiem i kształtowania jego kompetencji informacyjnych. Czy odejście od metod behawioralnych kładących nacisk na wykorzystanie pamięci w trakcie uczenia i przekazywanie informacji przez nauczyciela, na rzecz metod konetywnych zmuszających uczniów do samodzielności i kreatywnego działania to przyszłość edukacji i pedagogiki bibliotecznej? Autorka jest przekonana, że właśnie w bibliotekach jest to możliwe i pisze: *Bibliotekarze, których kontakt z czytelnikiem nie jest tak formalny i nie opiera się na zależności, mogą doskonale sprawdzić się w roli przewodnika po wirtualnym świecie*

informacji. Z racji codziennych obowiązków szerzej dostrzegają oni społeczne i kulturowe konteksty korzystania z informacji i mogą uczyć jej mądrego i etycznego wykorzystania.

Niniejszy numer „Podkarpackich Studiów Bibliotecznych” zamykają dwa komunikaty. Analiza dorobku naukowego pracowników Biblioteki Uniwersytetu Rzeszowskiego przeprowadzona przez Ewę Gotkowską wykazuje, że na przestrzeni 15 lat, bibliotekarze z Uniwersytetu Rzeszowskiego opublikowali 224 artykuły. Są to zarówno prace redakcyjne, artykuły w czasopismach, rozdziały w monografiach i materiałach konferencyjnych, jak również sprawozdania, komunikaty, recenzje, hasła w encyklopediach oraz opracowania bibliograficzne. Bartłomiej Motyka z kolei charakteryzuje działalność Wydawnictwa Diecezji Rzeszowskiej i opisuje periodyki wydane w latach 1992-2002.

Czytelnikom życzymy miłej lektury, a Autorów zachęcamy do nadsyłania artykułów i dzielenia się wynikami swych badań naukowych oraz doświadczeniami zawodowymi. Dziękujemy również członkom Rady Naukowej naszego czasopisma. Bez Państwa pomocy, bez merytorycznych uwag oraz tej zwykłej serdeczności, zdecydowanie trudniej byłoby nam realizować projekt PSB.

dr Bożena Jaskowska